

MENDEI HÍRADÓ

Önkormányzati tájékoztató 2020./II. szám

KEDVES MENDEI LAKOSOK!

Ez az év a Covid 19 éve, ami településünk életét is teljesen felforgatta, megváltoztatta. Sajnos településünk több lakója is áldozatává vált ennek a veszélyes betegségnek. Kérek mindenkit, hogy miközben ezt a cikket olvassa, egy pillanatra álljon meg, gondoljon azokra, akik már nem élhették meg az idei karácsonyt.

Az advent időszakában vagyunk, sajnos a már megszokott és hagyománnyá vált ünnepi hétvégéink nélkül. Gondolom több lakosunknak, de nekem kifejezetten hiányzik a karácsony előtti négy adventi hétvége a településünk központjában, ahol az idősek, az iskolás - és óvodás gyerekek ünnepi műsorait igazán

meghitt családi körülmények között élvezhettük, ezzel méltóképpen készülve karácsony ünnepére. Ez is mint annyi minden elmaradt ebben az évben. Az ünnepi készülődésből csak a mikulásjáratot tudjuk megtartani, abban a szokásos formában, hogy a Mikulás a krampuszaival autón a megszokott útvonalon fogja köszönteni a gyerekeket a távolságtartás betartásával. (részletek az újságban olvashatóak)

Szerencse a szerencsétlenségben, hogy a két veszélyhelyzet között, illetve a második alatt már rutinosan alkalmazva az óvintézkedéseket sikerült tovább építeni, gyarapítani településünket. Már elkészült a bölcsőde bővítése, és a hatóságok jóváhagyása után jövő év elején ismét régi helyén várják a gondozónők és a dadák a gyerekeket.

Remélhetőleg, mikor e cikket olvassák már egy megújult Pusztaszentistváni beköthető úton közlekedhetünk. Ez egy 10 éve eltervezett beruházásunk volt, de mivel az út külterületen található, eddig nem tudtunk a felújítására pályázni. Az idén volt egy kedvező lehetőség, aminek keretében be tudtuk adni és megnyerni a pályázati pénzt.

Ha az időjárás engedi, még az idén felújítjuk a Péceli utcát, amire a kivitelezővel a szerződést már megkötöttük. Ez az út is kétoldalt süllyesztett szegélyt fog kapni és több helyen ki lesz szélesítve.

POLGÁRMESTERI KÖSZÖNTŐ

Ha már az útberuházásokról beszélek, örömmel tájékoztatom Önöket, hogy 90 000 000 Ft egyedi támogatást kaptunk útfelújításra, aminek a támogatási szerződése még előkészítés alatt van. Az már biztos, hogy tavaszra szilárd útburkolatot fog kapni a Fűzfa utca, a Bem tér, a Jókai utca elmaradt szakasza és a Vasút utca aszfaltburkolat nélküli része. Ezen kívül még 2600 m² elhasználandó aszfaltburkolattal rendelkező utat tudunk újra aszfaltozni.

A kormány döntött a 31-es számú főút Mendét érintő felújításáról is, amit szintén 2021-ben kezdenek el kivitelezni.

10 évi polgármesteri munka után elmondhatom, hogy a belterületi útfelújítások első szakaszát 2021 első felében befejezzük, így egy nagyon markáns választási ígéretet valósítunk meg. Természetesen a munka nem állhat meg, mert időközben elhasználandók, ezért szükségessé válnak a régebben aszfaltot kapott útjaink helyreállítása, újra aszfaltozása. Ezért a jövőben is figyeljük a pályázatokat és pestiesen szólva mindenre lövünk, amire lehet. Reméljük, úgy, mint eddig is, minden beadott pályázatunk nyerni fog.

Ebben az évben még kettő kiemelt munkát kezdtünk el, amelynek a befejezése átnyúlik 2021-re. Az ivóvíz bővítése pályázat keretében év végére egy új kutat bekapcsolunk a rendszerbe. Ez már ideiglenesen megoldja a vízhiányt. Jövőre még egy új kút épül tározóval és komplex irányító rendszerrel, ami véglegesen hosszú évekre meg fogja oldani ezt a problémát.

Jövőre fejeződik be az árvízi csúcstározó építése és a hozzá kapcsolódó árokfelújítások is. Ez a településnek egyrészét érinti,

de jelentős problémát old meg. Jövőbeli célunk a csapadékvízhalózati kiépítése, aminek elkészültével mondhatnánk azt, hogy Mendén kiépült a teljes infrastruktúra. Ebben az évben még számos pályázatot megvalósítottunk, részleteiről ezen Mendei Híradó belső hasábjain olvashatnak. Fejlesztések terén településünk úgy gondolom, hogy kiemelkedő évet zár 2020-ban is.

Közeledik a karácsony, az év vége. Közben e sorokat írom, még nem tudjuk, hogy milyen korlátozások, rendelkezések várhatóak a vírus miatt.

Ami a legfontosabb: vigyázzunk az egészségünkre, próbáljuk az ünnepek alatt is elkerülni a megbetegedést. Az idős ismerőseinkre, rokonainkra, szüleinkre, nagyszüleinkre ha lehet, még nagyobb figyelmet fordítsunk.

A magam és a képviselő-testület nevében mindenkinek kellemes ünnepeket és boldogabb új évet kívánok!

Kaszanyi József
polgármester

ÁLLAMTITKÁRI KÖSZÖNTŐ

Kedves Mendei Polgárok!

A rövid nappalok és a hosszú sötét esték félreérthetetlenül jelzik az év végének közeledtét. Ez az az időszak, amikor már várjuk az ünnepeket.

Az idei év azonban kegyetlen próba elé állított bennünket. A családok, a települések, az ország küzd a járvánnyal. Olyan kihívással kell szembe néznünk, amit eddig csak a filmesek fantáziájában láthattunk. Az advent, a karácsony meghitt pillanatiban gondoljunk mindazokra, akiket elért a járvány,

gondoljunk azokra, akik értünk küzdenek.

Ha lehet, az ünnepeket töltsük szeretteink körében és a család erejével készüljünk a következő évre. Tavasszal már sikerült, összefogással, együttműködéssel biztosan újra sikerül, legyűrjük a kórt. Áldott karácsonyt és sikeres, boldog új évet kívánok!

Pogácsás Tibor
országgyűlési képviselő
Fidesz-KDNP
önkormányzati államtitkár
Belügyminisztérium

Juhász Gyula:

Karácsony felé

*Szép Tündérszág támad föl szívemben
Ílyenkor decemberben.
A szeretetnek csillagára nézek,
Megszáll egy titkos, gyönyörű ígézet.
Ílyenkor decemberben.*

*...Bizalmas szával járom a világot,
S amit az élet vágott,
Beheggesztem a sebet a szívemben,
És hiszek újra égi szeretetben,
Ílyenkor decemberben.*

*...És valahol csak kétkedő beszédet
Hallek, szomorún nézek,
A kis Jézuska itt van a közelben,
Legyünk hát jobbak, s higgyünk rendületlen,
S ne csak így decemberben.*

Testületi ülések 2020.

A 2020 évben a veszélyhelyzetek kihirdetésével egyidejűleg a képviselő-testület és a bizottságok hatásköreit a polgármester gyakorolta. Ebben a különleges évben a képviselő-testület 10 ülést tartott. A polgármester 55 határozatot hozott és rendeletet alkotott. Természetesen a képviselők a polgármestert folyamatosan segítették a döntéshozatalban.

A Képviselő-testületi ülések jegyzőkönyvei, valamint a polgármesteri határozatok megtalálhatóak a **www.mende.hu** weboldalon.

Dr. Mona Gyula
címzetes főjegyző

Étkezési térítési díj befizetések Étkezési térítési díjbefizetésére elsősorban átutalással van lehetőség.

Utalni a Mendei Polgármesteri Hivatal **11742056-15730631** számú bankszámlájára lehet minden hónap 15-ig a kiküldött pontos összeg átutalásával. A közlemény rovatban kérem, tüntessék fel a gyermek nevét és osztályát, hogy be tudjuk azonosítani a beérkező összeget. A befizetésről a számlákat a beérkezéstől számított 10 napon belül eljuttatjuk az iskolába.

Akik nem tudnak élni a fenti lehetőségekkel, továbbra is a Polgármesteri Hivatal pénztárában tudják készpénzben kiegyenlíteni a térítési díjat ügyfélfogadási napokon, adott hónap 15-ig, telefonos egyeztetés után. (29/438-001, 13-as mellék) Kérjük, tartsák be pontosan az időpontokat! Ha nem történik meg időben a befizetés, az érintett szülő felszólítást kap, és a gyermek a következő hónaptól csak akkor étkezhet, ha a hátralékot rendezi.

Dr. Mona Gyula
címzetes főjegyző

Tisztelt Mendei Lakosok!

2020. november 16-tól a Mendei Polgármesteri Hivatal ügyfélfogadása határozatlan ideig szünetel.

A Hivatal telefonon továbbra is elérhető 29/438-001, vagy elektronikusan a mende@mende.hu email címre várjuk a bejelentéseket. A www.mende.hu weblapon (jobb felső sarok) az elektronikus ügyintézési felület is elérhető.

Amennyiben valamilyen kérelem nyomtatványra van szüksége elektronikusan elküldjük, vagy pedig nyomtatva kiküldjük. A hivatal oldalán lévő postaládába is bedobhatóak a kérelmek, vagy pedig a hivatal hátsó földszinti ablakában előzetes bejelentkezés (telefonhívás) után átvesszük.

Anyakönyvi- és lakcímnnyilvántartáshoz kapcsolódó ügyek intézése is folyamatos, Kremmer Gáborné munkaidőben hívható a 30/972-0597-es telefonszámon, illetve 2020. november 23-27 között Forgács Melitta a 30/263-7229-es telefonszámon.

Dr. Mona Gyula
címzetes főjegyző

A fogászati rendelő ünnepi nyitvatartása:

A Mendei Fogászati rendelőben 2020. 12. 23-ig a megszokott rendelési időben dolgozunk.

2020. 12. 24-27-ig ügyeleti ellátás: SOTE klinika Budapest VIII. Szentkirályi u. 40.

2020. 12. 28-án hétfőn 8⁰⁰-12⁰⁰-ig sürgősségi ellátást végzünk.

2020.december 29.-2021. január 03-ig szabadságon leszünk.

Sürgősségi ellátás: SOTE klinika Budapest, Szentkirályi u. 40.

Mindenkinek boldog, békés karácsonyi ünnepeket kívánunk!

Dr. Bekker Kitti
fogorvos

KÖZÉRDEKŰ INFORMÁCIÓK

Polgárőr köszöntő

Tisztelt Mendei Lakosok!

Köszönetet szeretnék mondani minden Mendei Lakosnak az egész éves munkánk támogatásáért, segítéséért és a bizalmukért. Minden polgárörnek

a lelkiismeretes járőrszolgálat teljesítéséért és a község területén végzett társadalmi munkákért. Kérem Önöket, hogy ebben a vírus következtében kialakult nehéz helyzetben is figyeljenek egymásra!

Mindenkinek boldog, egészséges és békés ünnepeket kívánok!

Gecser István

a Mende Polgárőrség
Egyesület elnöke

Szociális tűzifa

Mende Község Önkormányzata szociális tűzifa támogatást osztott, mivel a Belügyminisztérium által kiírt BMÖGF/46-42/2020 számú pályázaton 148 erdei m³ fát nyert, melyből november végéig 70 család részesült.

BELÜGYMINISZTERIUM

Kaszanyi József
polgármester

Igazgatási szünet

Értesítjük a Tisztelt Lakosságot, hogy 2020. december 28-31-ig igazgatási szünet miatt a Polgármesteri Hivatal ügyfélfogadása szünetel. Anyakönyvi esemény (halálozeset) esetén Forgács Melitta hívható a 30-263-7229-es telefonszámon.

Megértésüket köszönjük!

Dr. Mona Gyula
címmzetes főjegyző

PEST MEGYEI
KORMÁNYHIVATAL

NAGYKÁTAI JÁRÁSI HIVATAL

FELHÍVÁS

A koronavírus-fertőzés miatt kialakult veszélyhelyzetre való tekintettel a kormányhivatalok és járási/kerületi hivatalok a következő módon korlátozzák ügyfélfogadásukat:

- Ügyintézésre kizárólag elektronikus vagy telefonon előzetesen lefoglalt időpontban van lehetőség.
- Az ügyfélszolgálatok korlátozhatják az egyidejűleg az ügyféltérben tartózkodó ügyfelek számát.
- Kérjük, hogy ügyintézéskor csak indokolt esetben érkezzen kísérvél!
- Elkerülhetetlen személyes ügyintézés esetén, várakozáskor kérjük betartani az ügyfelek közötti legalább 1,5-2 méter „szociális” távolságot!

Ügyfélszolgálatunkon a következő elérhetőségeken tájékozódhat:

Hatósági ügyek	06 29 641 133
Szociális ügyek	06 29 641 137
Gyámügy	06 29 640 310
Foglalkoztatási ügyek	06 29 440 380

További információk:
www.kormanyhivatal.hu

Köszönjük megértésüket és együttműködésüket!

GARTULÁLUNK

Gólyahír

Cinger Szabolcs és Drótos Lilla

gyermek: **Levente** 2020. 06. 23.

Győri Róbert és Jankovics Laura

gyermek: **Róbert** 2020. 07. 10.

Faragó József Milán és Ivanics Liliána

gyermek: **József Milán** 2020. 07. 20.

Zsiga Imre és Urbán Alexandra

gyermek: **Alex Imre** 2020. 07. 31.

Utasi László és Pál Nóra

gyermek: **László** 2020. 08. 27.

Ács István és Gyúri Barbara

gyermek: **Dominik István** 2020. 09. 05.

Siket Sándor és Osváth Erika

gyermek: **Sándor** 2020. 09. 10.

Borbély Róbert és Sándor Renáta

gyermek: **Szofi Réka** 2020. 09. 21.

Orovecz Attila és Takács Krisztina

gyermek: **Levente** 2020. 09. 29.

Pfluger Ákos és Csire Barbara

gyermek: **Levente** 2020. 10. 03.

Balla Zsolt és Tamás Kornélia Mária

gyermek: **Zsombor** 2020. 10. 24.

Hrabovszki László és Borbás Krisztina

gyermek: **Olivér** 2020. 11. 05.

Szeretettel köszöntjük az május vége óta született babákat!

Gratulálunk és jó egészséget kívánunk az egész családnak!

Dr. Mona Gyula
címzetes főjegyző

Aranylakodalom

Szeretettel gratulálunk aranylakodalmuk alkalmából:

Apró Józsefnek és Suvada Annának

1970. 09. 12.,

Szántai Ferencnek és Konda Piroskának

1970. 10. 16. és

Kupecz Istvánnak és Kohajda Irénnek

1970. 10. 24.!

További sok, boldog, együtt töltött évet kívánunk Nekik!

Kaszanyi József
polgármester

Impresszum:

Mendei Híradó 2020./II. szám

Kiadja: Mende Község Önkormányzata
2235 Mende, Fő út 14.

Kiadásért felelős: Kaszanyi József polgármester

Szerkeszti a Szerkesztő Bizottság

Nyomdai előkészítés és kivitelezés:

SK. Marketing Kft. 2230 Gyömrő, Eskü utca 15/a.

EZ AZ ÉV ÉS A COVID

Mikor februárban meghallottuk, hogy Magyarországon is kimutatták az első új wuhani koronavírust, legrosszabb álmunkban sem gondoltuk volna, hogy ekkora mértékű világjárvány lesz belőle! Nekünk, orvosoknak is tanulnunk kellett a tünettanát, a lefolyását, a védekezést ellene. És mikor sorban jöttek a rossz hírek, hogy mennyi halott van, már tudtuk, hogy ennek a fele sem tréfa.

Az első kört itt a faluban megnyertük, hiszen nagyon kevesen betegedtek meg, mindenki betartotta az előírásokat. Tanulni kellett, hogy mi az a telemedicina, miért kérünk fotókat a betegek torkáról a telefonunkra, miért beszélünk hosszasan velük akár e-mailben vagy telefonon és miért adunk tanácsot a parkolóban és nem az orvosi rendelőben.

Aztán jött a nyár és a lazítások, azt hittük, hogy vége, de sajnos bejött, amit a virológusok jósltak. Itt a COVID második hulláma és ez már nem kímélte a falut sem! Sajnos bekerült a vírus az Oázis Idősek Otthonába és bár sokkal szigorúbb szabályokat határoztunk meg, mint általában, de mégis ért minket veszteség!

Öszinte részvétünk minden érintett családnak!

Azonban sikerről is be lehet számolni, hiszen sokan visszakerültek a kórházakból gyógyultan, sőt voltak olyan betegek is, akiket nem kellett beküldeni COVID-dal az Otthonból és 21 nap után gyógyultnak nyilvánítottuk őket. Szerencse a sok rosszban, hogy nagyon kevés gyermek betegszik meg COVID-ban, és ha igen, akkor is gyenge lefolyású a megbetegedés.

Ez az évége más lesz, mint a többi volt, hiszen nem javasolt a nagycsaládi összejövetel karácsonykor és a baráti társaságok szilveszteri bulija sem. Maszkban és ha lehet kesztyűben járunk, betegen ne menjünk sehova, maradjunk otthon! Gyakran mossunk kezet, ne nyúljunk az arcunkhoz és legyen nálunk kézfertőtlenítő! Ha bárki megbetegszik, mindenképpen konzultáljon velünk! Ne halogassa, hogy

majd jobb lesz, mert nagyobb baj is lehet belőle! Nem ijesztgetni szeretnénk, hanem sajnos a tapasztalat szól belőlünk! Ennek tükrében kérjük, vigyázzanak magukra, családtagjaikra, barátaikra!

Áldott, békés és nyugodt karácsonyt kívánunk, valamint azt, hogy az új esztendőben hamarabb sikerüljön közösen legyőznünk ezt a járványt!

**Dr. Dóczi Ildikó és
Dr. Marosi Gyöngyi**
házi orvosok

Az ünnepi rendelések:

Mindkét házi orvos december 23-án rendel még, majd 24-e és 27-e között központi ügyelet lesz Gyömrőn.

December 28-29-30-án Dr. Marosi Gyöngyi szabadságon lesz. A rendelés Dr. Dóczi Ildikó rendelőjében lesz a megszokott rendben! Csak telefonos előjegyzéssel működik a rendelés!

December 31-től január 3-ig központi ügyelet lesz szintén Gyömrőn.

2021. január 4-től mindkét házi orvos a megszokott rendben dolgozik.

SAJTÓKÖZLEMÉNY

Felújítottuk a Pusztaszentistváni Bekötő utat és az Új-Élet utcát

„Önkormányzati tulajdonban lévő úthidépítés/felújítás” című alprogrammal (MFP-ÖTU/2020.) 29 803 917 Ft összegű vissza nem térítendő támogatásban részesült az Önkormányzat. A pályázat keretében új aszfaltburkolatot kapott a Pusztaszentistváni út (Bekötő út), valamint az Új-Élet utca, tovább folytatva ezzel Mende település útjainak felújítását.

A kivitelezés 2020. december elején befejeződött.

Kaszanyi József
polgármester

Elkészültek a kis utcák

A Belügyminisztérium az „Önkormányzati feladatellátást szolgáló fejlesztések támogatása” elnevezésű, 2019. évben elbírált pályázat keretében 14 929 225 Ft vissza nem térítendő támogatásban részesítette Önkormányzatunkat.

A támogatásból és 2 634 570 Ft vállalt önerőből aszfaltburkolattal lett ellátva az Arany János, a Csokonai, a Rákóczi és a Vörösmarty utca.

A kivitelezési munkát az Útkorona Kft. végezte.

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Kaszanyi József
polgármester

SAJTÓKÖZLEMÉNY

Elkészült a bölcsőde bővítése

Pest megye Területfejlesztési Konceptiója 2014-2030. és Pest megye Területfejlesztési Programja 2014-2020. megvalósításához nyújtott célzott pénzügyi támogatásban részesült a település.

„Önkormányzati tulajdonú bölcsődei ellátást nyújtó intézmények fejlesztésének támogatása Pest megyében” elnevezésű projekt keretében lehetővé vált a településen élő kisgyermekes családok számára, hogy az igényeknek megfelelő számban tudja az Önkormányzat biztosítani a 0-3 éves korú kisgyermekek napközbeni ellátását. A bővítés során 24 férőhellyel bővítettük a kapacitást, így összesen 48 gyermeket tudunk bölcsődei ellátásban részesíteni.

A használatbavételi engedély folyamatban van. Az engedély birtokában el tudjuk indítani a működési engedély módosítását, remélhetőleg 2021. januárjában már a bővített létszámnak megfelelően tudjuk fogadni a gyermekeket.

Kaszanyi József
polgármester

PÉNZÜGYMINISZTERIUM

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

PESTMEGYE

SAJTÓKÖZLEMÉNY

Csapadékvíz-elvezetés

Mende Község Önkormányzata „PM_CSAPVÍZGAZD_2018” számon támogatást nyert, a támogatói okirat aláírása 2019. december 6-án történt. A közbeszerzési eljárás lefolytatását követően került sor a kivitelezési munkák vállalkozójának kiválasztására, amelynek eredményeképpen a Képviselő-testület az Epres-Trans Kft-t, mint a legkedvezőbb árat adó kivitelezőt választotta.

A munkaterület átadás-átvételét 2020. március 19-én tartottuk. A munkálatok folyamatosan zajlanak, jelenleg a József Attila utca és a Bem József tér között, a Szent István út páros oldalán a csapadékvíz elvezető árok építése történik.

Kaszanyi József
polgármester

31-es út felújítása!

INDUL A 31-ES ÚT Mendei szakaszának FELÚJÍTÁSA is!

Magyar Közlöny november 11-én megjelent 244. számában, a 1744/2020. (XI.11.) Korm. rendelet 1. sz. mellékletében rögzítésre kerültek a 31-es út leromlott állapotú, felújítandó Pest megyei szakaszai, amely Mende is érinti.

A 31-es út Pest megyei, felújításra kerülő szakaszai a következők: - MO-ás csomóponttól a Mendei vasúti felüljáróig - A Mendei vasúti felüljárótól a Magdolna telepi vasúti átjáróig.

Kaszanyi József
polgármester

Útfelújítások!

Folytatjuk az útfelújításokat 2021-ben is!

Magyarország Kormánya a 1746/2020.

(XI.11.) Korm. határozatában 90 000 000 Ft azaz kilencvenmillió forint támogatást nyújt településünk részére belterületi útfelújításra.

A támogatói okirat kiállítása folyamatban van, a részletekről, az érintett utcákról és a kivitelezés várható időpontjáról hamarosan részletesen beszámolok.

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Kaszanyi József
polgármester

SAJTÓKÖZLEMÉNY

Ivóvízellátás Mende községben

Mende Község Önkormányzata
„Mende Község Ivóvízellátás biztonságos üzemeltetésének támogatására”
294 145 000 Ft összegű támogatást nyert. A Belügyminisztérium által nyújtott támogatás összegéből a projekt két ütemben valósul meg. Az első ütemhez kapcsolódó új kút jelenleg már engedéllyel rendelkezik, a kivitelezés várhatóan egy hónapon belül megvalósul.

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

A település ivóvízrendszerét a Tiszamenti Regionális Vízművek Zrt. folyamatosan vizsgálja és annak érdekében, hogy a legbiztonságosabb és legjobb megoldás születhessen az eredetileg tervezett víztorony felszíni tárolóra történő cserélését, valamint még egy kút fúrásának szükségességét javasolta.

A javaslat alapján a beruházás módosítását kezdeményeztük.

Bízunk abban, hogy összességében egy korszerűbb, modernbb rendszert sikerül kiépíteni, mely biztosítja a település megfelelő vízellátását.

Kaszanyi József
polgármester

Ismét eszközöket vásárolhatunk

„Közterület karbantartását szolgáló eszközbeszerzés” című alprogrammal (MFP-KKE/2020.) 14 853 766 Ft összegű támogatást nyertünk.

Az összegből 1 db Jensen A530 kardánmeghajtásos aprítógépet, valamint 1 db Farmer 35 egytengelyes pótkocsit vásárol még az idei évben az Önkormányzat. A megvásárolt eszközök környezetünk védelme érdekében hasznosak lesznek a közterületek karbantartására, valamint a zöldhulladék újra hasznosítására.

Kaszanyi József
polgármester

SAJTÓKÖZLEMÉNY

Újabb járda felújítást fejeztünk be

„Kistelepülések járda építésének, felújításának anyag támogatása” című alprogramra benyújtott pályázattal (MFP-BJA/2019.) 2019. évben 4 972 161 Ft összegű támogatást nyert az Önkormányzat a Magyar Falu Program keretében.

A kivitelezési munkákat a Mendevíz Kft. munkatársai idén nyár végén kezdték el, melynek köszönhetően az új viacolor járda a Kossuth Lajos utca páros oldalán elkészült.

Kaszanyi József
polgármester

Sportöltöző létesítése Mendén

VP6-19.2.1.-41-6-17 kódszámú pályázat támogatása A Vidékfejlesztési Program keretén belül a HAJT-A Csapat Egyesület működési területére meghirdetett „Sportlétesítmények felújítása, korszerűsítése, kialakítása” című felhívás alapján 18 093 674 Ft elszámolható támogatási összeget nyert Önkormányzatunk.

A projekt teljes költsége

összesen:

22 461 014 Ft

ebből a saját forrásunk:

4 367 340 Ft

Terveink szerint a Sportöltöző a Géza Fejedelem Általános Iskola és a Sportpálya közötti 1122/8 hrsz-ú területen valósulna meg, női, férfi szociális blokk és öltöző, valamint akadálymentesített WC építésével.

A kivitelezés kezdésének várható ideje:
2021. február

Kaszanyi József
polgármester

Európai Unió
Európai Mezőgazdasági
Vidékfejlesztési Alap

A VIDÉKI TÉRSÉGEKBE BERUHÁZÓ EURÓPA

SAJTÓKÖZLEMÉNY

Új játékok a pusztaszentistváni óvodában

„Óvodai játszóudvar és közterületi játszótér fejlesztése” című alprogrammal (MFP-OJF/2020.) nyert 5 000 000 Ft összegből megtörtént a pusztaszentistváni Mesevár Óvoda játszóudvarának fejlesztése.

A Magyar Falu Program keretében nyújtott pályázati támogatásból 3 db új játszóeszköz került elhelyezésre az óvoda udvarán, melyet a gyermekek nagy örömmel fogadtak.

Kaszanyi József
polgármester

SAJTÓKÖZLEMÉNY

Útfelújítás a Péceli utcában

Az Önkormányzat a Belügyminisztérium az „Önkormányzati feladatellátást szolgáló fejlesztések támogatása” elnevezésű, 2020. évben elbírált pályázat keretében 19 676 537 Ft vissza nem térítendő támogatást nyert.

BELÜGYMINISZTERIUM

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Kaszanyi József
polgármester

A támogatásból, valamint 3 472 330 Ft vállalt önerőből új aszfaltburkolattal lesz ellátva a Péceli utca. A közbeszerzési eljárás jelenleg folyamatban van!

Magyar Falu Program keretében aszfaltoztunk

„Önkormányzati tulajdonú utak felújítása” című alprogramban (MFP-ÖTU/2019.) benyújtott pályázatunk is támogatásban részesült. A 29 988 055 Ft összegű támogatásból szilárd burkolattal sikerült ellátni a Gárdonyi Géza, az Alkotmány, a Leányvár, a Bille Bese utcákat és a Hősök terét. A kivitelezési munkákat az Útkorona Kft. végezte.

Kaszanyi József
polgármester

TEMETŐ

A Mendei temető üzemeltetését az elmúlt 8 évben a Baráth Temetkezés Kft. végezte. A szerződésük az önkormányzattal 2019 év végével lejárt. Mind a két fél folyamatosan tárgyalt a szerződés megújításáról, azonban az álláspontok olyan távol voltak egymástól, hogy ez nem sikerült. Mende Község Önkormányzata 2020. június 1-től önállóan üzemelteti a temetőt. Természetesen a Baráth Temetkezési Kft. továbbra is vállal temetést, illetve már más temetkezési vállalkozók (Fehér Galamb Temetkezés) is megjelentek.

A temető zöldterület karbantartását 2021-től a Mendevíz Nonprofit Kft. végzi, míg a sírhelyekhez kapcsolódó nyilvántartások vezetését a Mendei Polgármesteri Hivatalban Nyáriné Szűcsi Anita végzi.

Mende Község Önkormányzata az Önök biztonsága érdekében a temetőben kamerarendszert épített ki, amelyet 2020. október 30-án üzembe helyeztünk. Az éjjel-nappal működő kamerákkal remélhetőleg csökkenhet a sajnálatos viráglopások száma, valamint a temetői szemetesekbe illegálisan lerakott kommunális és veszélyes hulladékok (pl: autógumik) „gazdái” is sikerül beazonosítani.

Az önkormányzat továbbra is kiemelten kezeli a temető üzemeltetését és a jövőévben is további fejlesztéseket tervez.

Kaszanyi József
polgármester

ÉLJÜNK KÖRNYEZETTUDATOSAN!

Elektronikai hulladékgyűjtés

A háztartásokban sok veszélyes hulladéknak számító hulladék képződik, amit nem lehet a szemétkukába dobni, de az elszállításuk is problémát jelent.

2020. 09. 05-én ismételten sor került településünkön az ingyenes lakossági elektronikai hulladékgyűjtésre. A begyűjtés napján mindenki elhozhatta működésképtelen, használaton kívüli elektronikai eszközeit és berendezéseit.

Sikeres volt a begyűjtés, 48 m³ veszélyes anyag gyűlt össze. Bízunk benne, hogy ezzel is hozzájárultunk környezetünk megóvásához.

Lekrinszki Helga

Lakossági

használt sütőolaj begyűjtés

Mindannyian tudjuk, mennyire fontos környezetünk védelme, ezért a szelektív hulladékgyűjtés megkönnyítése érdekében október vége óta lehetőség van a használt sütőolaj és zsíradék leadására a Polgármesteri Hivatal és a pusztaszentistváni Óvoda udvarán erre acélra elhelyezett gyűjtőedényekbe nyitvatartási időben. A leadott sütőolajat eredeti csomagolásában vagy lezárt befőttesüvegben kell a gyűjtőedénybe helyezni, megőrizve ezzel a terület tisztaságát.

Forgács Melitta

KISÁLLATVÁSÁR

Mende Község Önkormányzata és a Mendevíz Nonprofit Kft. 2020. 09. 12-én megszervezte az I. Mendei Kisállatvásárt a Katlanban.

Sajnos a Régió újságban történt meghirdetés ellenére is kevesen voltak a vírus miatt, de reméljük, hogy a 2021-re tervezett 4 alkalom már sikeresebb lesz mind az árusok, mind a vásárlók szemszögéből! Jelenleg is keressük a lehetőségét annak, hogy a kialakított területen hogyan lehetne rendszeres piacot működtetni.

Dr. Mona Gyula
címzetes főjegyző

ISMÉT ROMA NAPOT TARTOTTUNK!

**A Mendei Roma Nemzetiségi
Önkormányzat 2020. 08. 15-én
megrendezett Roma nap alkal-
mával várta a kedves látogató-
kat, akik kíváncsiak voltak éte-
leikre, hagyományaikra.**

Vidák József
elnök

SULIZSÁK, OVIZSÁK, „GÖNCÖLTÜNK A FÖLDÉRT”

Minden szekrény rejt olyan ruhadarabokat, amiket már hosszú ideje nem hordunk és nagy valószínűséggel nem is fogunk. Ezekből mindig probléma megszabadulni. A gyerek ruhák még könnyebben vándorolnak, de a felnőtt ruháknak kisebb az esélyük, nehéz megtalálni hozzá, akinek pont megfelelő lenne a méret és szívesen hordaná, így nagy részük a szemétkben végzi.

Ha figyelembe vesszük, hogy a ruhaipar a második legszennyezőbb iparág, így mindenképpen fontos lenne a vásárlásaink során olyan ruhadarabokat beszerezni, ami hosszútávon is viselhető. Ha az egyéb környezetszennyezést nem is vesszük figyelembe, pl. egy póló előállításához több, mint 2000, egy farmer előállításához, több, mint 7000 liter vízre van szükség. Emiatt is fontos lenne, hogy ezek a ruhadarabok minél tovább legyenek használatban és ne a szemétkben végezzék, hanem esetleg kapjanak egy második esélyt.

A Sulizsák program lehetőséget biztosít az iskoláknak, óvodáknak hogy a háztartásokban fellelhető, még használható ruhadarabokat összegyűjtsék és ezzel a megunt ruhák újra bekerüljenek a körforgásba, ezzel is csökkentve a környezeti károkat. Továbbá segít kialakítani a gyerekeknél egy környezettudatos attitűdöt, valamint az intézmények az összegyűjtött ruhák után bevételhez jutnak.

Köszönjük a szülőknek, hogy támogatták ezt a kezdeményezést és több,

mint 2800 kiló ruhának lehetősége lett egy új életre.

Lekrinszki Helga

Alapítványi beszámoló

A beérkezett 1%-oknak és egyéb támogatásoknak köszönhetően Mende Óvodásokért Alapítvány 300 000 Ft támogatást tudott nyújtani fejlesztő eszközök beszerzésére az óvodának. A vírus miatt az óvodák sajnos nem rendezhetik meg méltán népszerű báljaikat, ezért kérjük további támogatásukat, melyet teljes egészében óvodásainkra fordítunk.

Számlaszám: **OTP Bank Nyrt.**
11742056-21091423

Megköszönve eddigi támogatásukat kívánok Önöknek boldog, békés karácsonyt!

Laukóné Dolányi Ildikó
a kuratórium elnöke

MESEVÁR ÓVODA- BÖLCSŐDE

Véget ért a 2019-2020-as nevelési, gondozási év, mely nagyon rendhagyóra sikerült.

Március 15-i megemlékezésre készültek a nagycsoportos gyermekeink, amit sajnos nem láthattak településünk lakói, hiszen a COVID-19 vírus közbeszólt. Januártól hallottuk a híradásokban a vírus megjelenését, március 4-én már hazánkban is megjelent, tudtuk, hogy nagy változás következik be életünkben, de még nem is sejtettük, hogy milyen hatásai lesznek ránk.

Március 16-án üres volt mindkét óvoda épülete, és a bölcsi is. Minden dolgozó takarított, fertőtlenített, a mosógépek is szorgalmasan végezték munkájukat. Minden helyiség tisztán várta, hogy egyszer, valamikor visszatérjenek kis lakói. Nem tudtuk mennyit kell addig várni.

Megszűntek a gondozási, nevelési teendőink, helyette új, más feladatokat végeztünk. Rászoruló gyermekek számára minden délből ebédet hordtunk, volt, aki idősek bevásárlásában segített. Óvodatitkárunkkal logisztikáztunk, kapcsolatot tartottunk folyamatosan a Polgármesteri Hivatal dolgozóival, Kremmer Gábornéval étkezés ügyben, ki kéri, hol lakik, milyen útvonalon járjuk Mende utcáit. Köszönjük a sok segítséget Évi! Nem telt el nap, hogy naponként többször ne beszéltem volna telefonon címzetes főjegyzőnkkel, Dr. Mona Gyulával, akivel szinte lépésről lépésre beszéltük át a feladatokat, melyik dolgozónk munkájára, hol, mikor lesz szükség. Tisztelettel köszönöm az együttműködést!

Eljött az óvodai, bölcsődei beíratás időpontja is, természetesen ez is rendhagyóan, személyes találkozás nélkül, on-line módon, telefonos segítséggel, és meg is érkezett a sok kicsi gyermek szüleitől a jelentkezési lap.

Óvó nénik nem hagyták a gyermekeket feladatok nélkül, minden héten küldték a tematikát a szülők számára, hogy mit is tevékenykednének azon a héten az óvodában. Köszönöm a Szülők sok munkáját, támogatását, visszajelzéseit, videókat, fotókat, így, közös erővel sikerült tovább fejleszteni a gyermekeket, ismereteik, tudásuk tovább bővíthetett.

Május 25-től már nem csak ügyeleti rendszerben, 5 gyermekkel egy csoportban működhetett intézményünk, lehetőség nyílt minden szülő számára, hogy gyermeke újra kis közösségébe járhasson, barátaival játszasson.

Június 19-én a Fejes Ferenc téri ovi udvarára, 26-án pedig a Fő utcai ovi udvarára vártuk az iskolába készülő, ballagó kis gyermekeinket. Összesen 44 gyermek kezdte meg szeptemberben az iskolás életét. Kívánunk jó tanulást, érezzék jól magukat a betűk, számok birodalmában!

A Magyar Falu Program Óvodai játszódudvar és közterületi fejlesztésére kiírt pályázati programra fenntartónk benyújtotta pályázati anyagunkat, sikeres elbírálás után a Fejes Ferenc téri óvoda udvari játékparkját bővítettük.

Szeptember óta minden hónap elején intézményeink számára az Oktatási hivatal fertőtlenítőszerrel biztosít, ezzel is segítve a megelőzés hatékonyságát.

MESEVÁR ÓVODA- BÖLCSŐDE

A gyermekek óvodai élete a rendkívüli helyzetben is tartalmas munkával telik.

Szeptember 30-án Benedek Elek születésnapjának évfordulóján megszerveztük a Magyar Népmese Napját. Barnáné Bakos Ildikó kolléganőnk szervezésében mesemondó délutánt szerveztünk az óvodában. Bevezetesként az óvodai dolgozói előadták Az aranyszörű bárány című mesét, majd a kis mesélők előadták rövid kis meséiket. Varázslatos délután volt, szép utazást tettünk a mesék birodalmában.

Az október 4-i Állatok világnapját egy 3 hetes projekt keretében dolgoztuk fel minden csoportban. 3 héten keresztül ismerkedtek a gyermekek az állatok életével, gondozásával, minden e körül a téma körül forgott.

Sajnos minden elővigyázatosságunk ellenére mégis megjelent intézményünkben a koronavírus, ezután mindkét épületünkben

ózonos fertőtlenítést végeztünk, melyet ezen túl rendszeresen végezni fogunk.

Végül, de nem utolsó sorban, a Mendei Híradó hasábjain is szeretném megköszönni Mészárosné Sziráki Anikónak, óvodatitkárunknak, segítő, támogató munkáját, valamint minden óvodai, bölcsődei dolgozónak a kitartó rugalmas hozzáállását, amit ebben a nehéz időszakban együtt, közösen végeztünk. Szeretném megköszönni a szülők megértését, a meghozott döntéseinkhez támogató hozzáállásukat.

Hogy hogyan alakul a további életünk, mikor kerülünk vissza a megszokott hétköznapiakba, azt senki nem tudja, de kérek mindenkit, hogy vigyázzon magára, családjára, embertársaira! Kívánok ehhez mindenkinek jó egészséget, kitartást!

Erdélyi Krisztina
intézményvezető

PILLANATKÉPEK AZ ALSÓ TAGOZAT ÉLETÉBŐL

A 2020/2021-es tanévet 37 első osztályos gyermek kezdte meg Kassainé Győző Diána és Szántó Gáborné tanító nénik irányításával. A tanító nénik gondoskodásának, odafigyelésének köszönhetően a kis nebulók hamar beilleszkedtek, boldogan találkoztak régi óvodás társaikkal, örömmel szereztek új barátokat és mára már a számolás, az írás és olvasás világában biztosan mozognak.

Sajnos számtalan remek közösségi programot nem tudtunk megvalósítani, de osztályon belül megpróbáltuk kárpótolni a gyerekeket. Szeptember végén a 2. évfolyam „Mesehetet” szervezett, amelyen minden nap mesét olvastunk, néztünk, beöltöztünk, szerepjátszottunk, rajzoltunk, versenyeztünk – egy szóval élveztük a mesék világát! Novemberben rajzversenyt hirdettünk, melynek feladata egy-egy őszi vers illusztrálása volt. A könnyebb ráhangolódás

végett sokat jártuk az erdőt, megfigyeltük az állat- és nö-

vényvilágot, beszélgettünk, tervezgettünk, zenét hallgattunk. A kisebb korosztálynál Bérés Botond 2.a osztályos tanuló, a nagyobbaknál Molnár Boldizsár 4. osztályos tanuló lett az első helyezett.

Egy csodás időszak – a karácsonyi ünnepkör – előtt állunk. Óriási feladat lesz, hogy ebben a „bezártságban” meghitté, áldottá tegyük a ránk bízott gyermekek napjait. Mindent el fogunk követni, hogy ráhangolódjunk erre a bensőséges, csendes, szép ünnepre! Áldott, békességes karácsonyt kívánunk!

Polczer Csabáné
munkaközösségvezető

Ebben a rendkívüli időszakban is igyekszünk mindent megtenni a ránk bízott gyermekek fejlesztése, nevelése érdekében.

Pedagógiai Programunkban fontos helyet kap a környezetvédelemre, a környezet-tudatosságra nevelés. Már harmadik éve gyűjtjük iskolánkban is szelektíven a hulladékot, külön gyűjtjük a kupakokat, a használt elemeket is. Ebben a tanévben szeptember hónap folyamán bekapcsolódtunk a községi elektronikai hulladékgyűjtésbe, szerveztünk egy nagyon sikeres papír- és vasgyűjtést is. Ezek a programok most csak nagyon sok szülői segítséggel jöhetnek létre. Ezúttal is köszönjük áldozatos munkájukat! Jelenleg használt ruhákat gyűjtünk a Sulizsák program keretében. A gyűjtésekből befolyt összegeket az osztályok – reményeink szerint – tanév végi kirándulásokra fogják felhasználni.

A másik nagyon fontos területe nevelőmunkánknak az egészségfejlesztés, ezen belül is a lelki egészség fejlesztése.

Ettől a tanévtől kezdve bekapcsolódunk a Boldogságóra Programba, melynek kiemelt küldetése, hogy a pozitív pszichológia eredményeire építve segítse a gyermekek boldogságra való képességének fejlesztését. A program a tanév minden hónapjában olyan

témát jár körül, mely segíti és támogatja a gyerekeket a hétköznapi problémákkal való megküzdésben, és folyamatos önismereti fejlesztéssel és boldogságérzetet fokozó technikák bemutatásával személyes, lelki egészségüket is tápláló kompetenciáikat fejleszti. A boldogságórák célja, hogy segítséget adjon ahhoz, hogy könnyebben nézzenek szembe a gyerekek a kihívásokkal, képesek legyenek megbirkózni a problémákkal, valamint lehetőséget adjon a testi-lelki egészség megtartásához szükséges tényezők tanulmányozására és tudatosítására.

Sajnos, a vírushelyzet miatt nagyon sok tervezett programunk elmaradt, néhány pedig csak az osztályok szintjén valósulhatott meg a szülők teljes kizárásával. Iskolánk facebook-oldalán igyekszünk mindenről tájékoztatni Önöket!

Nimmerfroh Judit
intézményvezető

ÚJ LELKI VEZETŐ A MENDEI KATOLIKUS PLÉBÁNIÁN

A mendei – és az üllői - katolikus közösség lelki irányítását 2020. szeptemberében Skravanek Gábor plébános úr vette át. Gábor atya vallásos családban nevelkedett,

Isaszegen járt általános iskolába. Pesten, egy faipari szakközépiskolában szerezte az érettségijét, ezután a papi hivatást választotta. A Mendei Híradó eddigi pályafutásáról és hitvallásáról kérdezte:

- Hogyan vezetett az útja a papi hivatáshoz?

- Minél régebb óta vagyok pap, annál inkább kérdés bennem is, hogy vezetett az Isten. A gyerekeknek szoktam mondani a ministrálásnál, hogy pár éve még én álltam a sor elején, most meg a végén állok, de néha nem tudom, hogy pontosan, hogy kerültem ide. Az emberek, ha ezt kérdezik tőlem, szeretnének világos, érthető magyarázatot kapni erre, pedig nem tudnám megmondani, úgy látszik, hogy erre vezettek a lépéseim. Sok lépés volt: voltak olyan emberek, akik szimpatikusak voltak, olyan atyák, akiknek a hatása jelen volt az életemben, vannak nagyon szép istenélményeim, és szerintem ezek vezettek engem, és így jutottam ide.

- Hol szolgált eddig?

- Salgótarjánban voltam fél évig diakónus, ez a papszentelés előtt volt. Hét évet jártam szemináriumba, ennyi időt kell ott lenni, egy évet tanultam Vácott és hat évet Egerben.

Aztán káplán voltam Gödöllőn egy évig, ez az egyházmegyének a legnagyobb közössége. Nagyon sok közösségben voltam benne, a plébánián volt 41, abból én mondjuk jártam 10-be. Egy évet Szolnokon is voltam, ott nagyon sokat dolgoztam. Mikor a Szolnokhoz közeli Cibakházán megölték Szarvas András atyát, akkor Cibakházára, Cserkeszőlőre és Tiszazugba is eljártam. Eléggé megedződtem ott Szolnokon. Aztán jöttem Úriba, az már egy másabb hely volt. 6 évig voltam Úriban és Süllyás sápi részén, Gombára és Tápióságra is jártam. Ezek majdnem teljesen katolikus falvak voltak.

- A nagyobb várostól a kis faluig sok helyen megfordult. Milyen tapasztalatokat szerzett? Mi az, ami ugyanúgy működik mindenhol, és mi az, ami más?

- Mindenhol érezhetően mások az emberek. De nem csak attól, hogy svábok vagy tótok. Más a szokásrend, a szubkultúra, máshogy szeretik csinálni a dolgokat, más tetszik nekik. Van, ahol örülnek a határozottságnak, van, ahol nem. Valahol annak örülnek, ha csöndes az atya, valahol nem. Van egy írás, az a címe, hogy A tökéletes pap. Arról szól, hogy a tökéletes pap 30 éves, de 40 éves lelkipásztori tapasztalattal rendelkezik, minden idejét a betegekkel tölti, de ott van az iskolában, és éjjel kettőkor is felveszi a telefont. stb. Valami ilyesmit várnak el az emberek. A mai kultúrában nagyon szűk az a réteg, akinek lelki tekintély egy pap. Valójában hivatalt kell betöltenem, nagyon kevés ember az, aki nem hivatalnokként néz rám. Nagyon nehéz megmondani, hogy melyik falu, melyik város mit igényel, mi tetszik nekik, mi nem tetszik.

ÚJ LELKI VEZETŐ A MENDEI KATOLIKUS PLÉBÁNIÁN

- *Mi a legkedvesebb az Ön számára a papi feladatok közül?*

- Hívó emberekkel találkozni, akik szeretnének békességben és szeretetben élni, és nem csak beszélnek róla. Feszültség-mentes közösségben lenni, annak örülni, az nagyon kedves nekem, azt nagyon szeretem. Szívesen beszélgetek olyanokkal, akiket érdekel az Isten és szeretek szentmisét bemutatni, tanítani az embereket.

- *Mi jelenti a legnagyobb kihívást?*

- Például 150 gyermek jár hozzám hittan-órára itt az iskolában. Nagy kihívás tanítani olyan gyerekeket, akik nem maradnak csendben. Mesélek nekik, beszélek, de könyörögnöm kell, hogy meghallgassanak engem. Nehéz keresztelni úgy, hogy nem válaszolnak az emberek, nehéz temetni úgy, hogy nem imádkozik senki. Sokszor azt érzem, hogy csak külsőségek az egész. Nehéz a sok feladat, intézkedni, megismerni az embereket.

- *Mi az, ami a sok nehézség közepette meg tudja erősíteni?*

- Erre nehéz válaszolni. A világ egy discsós papot szeretne látni. Az emberek azt szeretnék látni, hogy a pap ambiciózus, sikerorientált, hogy megy, majd ő megoldja, ő majd felépíti, ő majd helyrehozza, ő majd pénzt gyűjt.

Az motivál, ha békés emberekkel találkozom, ahol nincsenek fölösleges kerülőutak, meg különböző hátsó gondolatok. Egyébként az Istennel való kapcsolatom az nagyon békés. Nagyon nagy szeretetkapcsolatban élem meg önmagam az Istennel, ott nagyon nagy harmónia van meg öröm. Belül van egy békesség, kívül meg rohan minden.

- *Hogyan tud feltöltődni, mivel tölti a szabadidejét, ha egyáltalán van?*

- Egyre inkább azt érzem én is, hogy már nincs is nagyon saját időm a sok feladat miatt. Lopkodva van egy-egy óra szabadidőm, amikor két program között éppen nincs más teendőm. Akkor bepótolom otthon, ami éppen hiányzik, mert egyedül élek, én mosok, főzök, takarítok, esetleg ledőlök egy kicsit. Nagyon nehéz időt találni.

- *Mit gondol az egyház helyzetéről ma Magyarországon?*

- Én fiatal pap vagyok, kilencedik éve végzem a szolgálatot, és azt látom, hogy az egyház most válságban van. Zavartottságot érzek magunk között, papok között, keresztények között, és valahogy nagyon fáj a lelkem miatta. Azt gondolom, hogy társadalmilag vagy országosan nem vagyunk keresztények. Minden városban élnek keresztények, többen vagy kevesebben. Azt is mondjuk évtizedek óta, hogy meg kell újulnunk, hogy keressük az új utat, de valahogy nem veszem észre, hogy elmozdulás történne. Természetesen látom a sikereket is, az örömteli eseményeket és a Lélek munkáját is.

- *Ha jól tudom, akkor kántori képzettsége is van.*

- Nincs diplomám róla, mert nem engedtek ki minket a szemináriumból a kántorképzőre, helyette bejöttek a tanárok, és bent tanítottak. Nagyon régen orgonáltam. Egyébként nincs problémám se a gitáros, se az orgonás misével, engem nem zavar egyik műfaj sem, ha akarnak, basszusgitározzanak benne, ha akarnak, doboljanak. Szeretünk ilyeneken vitatkozni mi keresztények pedig a zsoltárokban még az is benne van, hogy lanttal, citerával, bármivel, teljesen mindegy.

ÚJ LELKI VEZETŐ A MENDEI KATOLIKUS PLÉBÁNIÁN

- *Ki az a szentek közül, aki igazán közel áll a szívéhez?*

- Vannak nagy példaképek. Batthyány-Strattmann László nagyon szimpatikus nekem, vagy Gianna Beretta Molla, Pio atya, Teréz anya.

A végéről mondok inkább, nem a 16. századból. Nagyon örülök, hogy a 20. században az egyház elkezdte végre a „hétköznapi” embereket szentté avatni. Ők a példaképek, ők a normáink: nem piedesztálra vannak emelve, hanem csak úgy elcsodálkozunk rajtuk, hogy így kell élni, ez nagyon szép meg jó.

- *Mi a papi jelmondata, és miért az?*

- János evangéliumából a 21. fejezet 17. verse: „Uram, te mindent tudsz, és azt is tudod, hogy szeretlek.” – ezt Péter apostol mondja Jézusnak. Van egy nagyon szép teológiája ennek a mondat-

nak, ez engem megragadott, és volt egy atya, akire nagyon felnéztem, és neki szintén ez volt a jelmondata, és valahogy úgy éreztem, hogy nekem is sokat jelent ez a mondat. A görög nyelv, amelyen az evangélium íródik, több szinten képes kifejezni a szeretet fogalmát. Mikor Jézus kérdezi Pétertől, hogy „Szeretsz-e engem?”, akkor az isteni szeretetet kérdezi. Erre Péter azt mondja, hogy szeretlek, vagyis azt, hogy emberi szeretettel szeretlek téged. Jézus megint megkérdezi, hogy az istenivel? Nem, az emberivel. És a harmadiknál Jézus aranyos lesz, és lemegy Péterhez, hogy akkor emberi szeretettel tudsz szeretni? „Uram, te mindent tudsz, és azt is tudod, hogy szeretlek.”

Dr. Mona Gyula
címzetes főjegyző

FEHÉR GALAMB TEMETKEZÉS

A Fehér Galamb Temetkezés teljes körű szakértő segítséget nyújt a mendei lakosoknak, akik elvesztették szeretett családtagjaikat.

0-24 órás ügyeletet tartunk, beszerzünk és elintézzük minden szükséges engedélyt, iratot a kórházi ügyintézésről az anyakönyv vezetésig, és méltó módon a búcsúztató szertartást is, legyen az koporsós vagy urnás temetés.

Arra törekszünk, hogy a család igényeit maximálisan kielégítsük és az elhunyt személynek biztossá tegyük a méltó végtisztességet.

Cégünk Gyömrőn a központban, a Centrum üzletházban található. Szent István út 21., de a közeljövőben tervezzük, hogy

Mendén is nyitunk egy irodát, ahol segítségére lehetünk a helyi lakosoknak.

Éjjel-Nappal hívható számunk:
06 20 381 7955

Köszönjük megtisztelő bizalmukat.
Fehér Galamb Temetkezés

KARÁCSONY

Karácsony titkát úgy fogalmazza meg a Biblia, hogy Isten leszállt az égből, eljött hozzánk, hogy testet öltön.

Az ember sokszor az ellenkezőjére törekszik, mi mindig fölfelé szeretnénk menni. Másokat megelőzni. **ISTEN LEERESZKEDIK, ELJÖN A LEGKISSEBBEKHEZ.** Ma sokan törtetnek fölfelé még olyan áron is, hogy másokat elszegényítenek, leértékelnek, hogy aztán olcsón megvásárolhassák, amit leértékeltek: földeket, házakat.

A Biblia azt írja: Isten értünk szegénnyé lett, hogy szegénysége által meggazdagodjunk. Isten nem értékelt le pedig ismeri gyengeségünk.

A LENT FÖNTÉ LETT, ISTEN MAGÁHOZ ÖLELTE A VILÁGOT.

Egy karácsonyi legenda szerint egy kisgyermek, mikor reggel fölkelte odament a betlehemhez, ahol a szereplők fából voltak kifaragva. Ott volt mindenki: Mária, József, Jézus, a pásztorok, állatok. Ahogy nézte Jézus szobrát úgy érezte, hogy megelevenedik előtte és szól hozzá.

Azt kérdezte, hogy: Te is hoztál ajándékot nekem? A kisfiú megijedt, mert nem volt nála semmi. De Jézus szólt:

- Add nekem a múltkori matek dolgozatodat. A kisfiú szeme tágra nyílt és halkan mondta: De hát az egyes lett. De Jézus azt válaszolta, hogy nem baj, én azért jöttem, hogy ami nem sikerült, azt beteljesítssem.

- Jézus utána azt mondta, hogy add nekem a bögrédet. A kisfiú szeme még tágabbra nyílt és alig bírta kimondani: De hát az összetört. Jézus azt felelte: Semmi baj, én azért jöttem, hogy ami összetört, azt összeillesszem.

- Végül azt mondta Jézus: Add nekem azt a mondatodat, amit anyukádnak mondtál, mikor a bögre összetört. A kisfiú már el is sírta magát és nagy nehezen válaszolt. De hát akkor én anyunak hazudtam. Azt mondtam, hogy véletlenül leesett, pedig dühömben vágtam oda. Jézus azt felelte: Tudom, én azért jöttem, hogy amit rosszul tettél, azt megbocsássam.

Isten eljött hozzánk, hogy fölemeljen, hogy helyrehozzon mindent, amire mi úgy várunk.

Fekete István egyik visszaemlékezésében írta, hogy mikor gyerekek voltak, jártak betlehemezni. Kaptak ajándékokat érte, még pénzt is. Annyira fellelkesedtek, hogy átmentek a szomszédos faluba is. Már 11 óra volt és mikor indultak haza nagy köd ereszkedett le, semmit sem láttak, el is tévedtek. A kicsik elkezdtek sírni, a nagyok is kezdték elveszíteni a reményt. Az egyik fiú megszólalt: Térdeljünk le és imádkozzunk! Távolról meghallották a harangszót, mely az éjféli misére hív. Fekete István a történet végén hozzáfűzte: Mikor eltéveszttem az utat, mindig eszembe jut: Térdeljünk le és imádkozzunk!

**Jézus jön, hogy megkeressen bennünket,
hogy fölemeljen
Skravanek Gábor
plébános**

NE FÉLJETEK!

E napokban – amikor e cikket írom – újból és újból összeszorult szívvel figyelem a híreket: mára mennyivel nőtt itthon a COVID-betegek száma; s Istenem, mennyien haltak

meg, s nemcsak idős, krónikus betegek. Sokkal rosszabb a helyzet, mint tavasszal volt. A kórházak tele betegekkel, az orvosok, ápolók megfeszített erővel dolgoznak, kimondhatatlan (de talán éppen, hogy újra ki kellene mondanunk, és ki kellene fejeznünk) nagy köszönet érte!

Érzem magunkon, hogy: félünk. Félünk, hogy nehogy megbetegedjünk, hogy nehogy meghaljunk mi magunk, vagy a szeretteink. Amennyire tehetjük, próbálunk vigyázni: szájmascskot hordunk, kezet mosunk, igyekszünk nagy közösségekbe nem menni, s vitaminokkal erősíteni immunrendszerünket... és közben – valljuk be, kicsit vagy nagyon – félünk. Pedig, tudatosítanunk kell, hogy a szorongás, a félelem igencsak meggyengítheti az immunrendszerünket. Nem kívülről támad, hanem alattomosan: belülről. A gondolataink és a szívünk felől. Észre se vesszük, hogy ijesztőbbnél ijesztőbb gondolatok cikáznak a fejünkben, amik következtében újból és újból összeszorul, összeszűkül, összeszorong a szívünk. A biológiai szívünk és a lelki értelemben vett szívünk. Másodpercenként ebből az összeszorongott szívből viszi a véráram szerte az egész testünkbe, minden sejtünkhöz a gyászos üzenetet: baj van, félünk, szorongunk... ti is ezt tegyétek! És a hozzánk lojális sejtek engedelmeskednek: maguk is elkezdenek szűkölni, elkedvetlenül, elerőtlenedni. És ha a szorongás (és a testvérei:

a keserűség, a harag, a megbocsátani nem tudás stb.) sokáig megüli, fekélyesíti a szívünket, annak sejtjeinkbe szétáradó hatása nagy károkat, különféle betegségeket is előidézhet. De hát mit tegyünk, hogy ne féljünk, mikor pedig van, mitől féljünk?

Közeledik a karácsony. Istenem, milyen karácsonyunk lesz? Találkozhatunk majd távolabbi családtagjainkkal? Megölelhetjük egymást? Megnyugodhat majd a szívünk egy templom csendjében? Azt gondolom, hogy a magunk életében, így karácsony tájt, az imént feltett kérdéseinkre talán soha nem volt még annyira aktuális a felelet, mint a karácsonyi angyalok üzenete: **„Ne féljete! Örömet hirdetek! Megtartó született!”** (Lukács 2,10–11).

Van okunk félni? Van. De mégse féljete! Az örömhír, hogy nem hagyott minket magunkra Isten a félelmeink közepette sem! Igen, van nehéz, van fájdalom, van betegség, van járvány... de mindebben nem vagyunk egyedül hagyva. **„A semmi ágán ül szívem / kisteste hangtalan vacog”** (József Attila) szorongásunkban egészen közel jön hozzánk Isten, hogy megélhessük: **„Mikor a lelkem roskadozva vittem / Csendesen és váratlanul / Átölelt az Isten!”** (Ady Endre).

Az örömhír, hogy van Isten, aki minket nagyon ismer (hisz Ő teremtett), és nagyon szeret. Annyira, hogy mikor látta, miként küszködünk félelmeink közepette (s legnagyobb félelmünk: a magány), eljött hozzánk Jézus Krisztusban, hogy Támaszunk, Megtartónk legyen; hogy mostantól betöltse az öröm a szívünket: **„Immánuel!**

Velünk az Isten!” (ez Jézus neve a Máté 1,23-ban).

NE FÉLJETEK!

Hogy min jár az eszünk, és mivel van teli a szívünk, ez mindenkinek a maga döntése és a maga felelőssége! Ha megengedjük, mi engedjük meg magunknak a félelmetes gondolatainkat, s annak következményeként a szorongást a szívünkben. **„Azt nem tudom megakadályozni, hogy egy madár elrepüljön fölöttem, de azt igen, hogy fészket rakjon a fejemen.”** (Luther Márton) Igen, átsuhannak a félelmetes gondolatok a fejünkön, de az már a magunk felelőssége, ha engedjük, hogy azok befészkeljék magukat a fejünkbe, szívünkbe. Legyünk tudatosan résen, s figyeljük a gondolatainkat. Ha pedig jön a félelem (harag, düh, szomorúság, bármi negatív töltésű) csipjük fölön, s adjuk oda Istennek „ajándékul”. Ha százszor visszamászik, akkor százszor adjuk oda – ez ám a munka! Ezt követően töltjük meg tudatosan a fejünket és a szívünket örömmel és hálaadással, mert a hálaadás újból és újból felemeli tekintetünket az örülnivalóra, és arra a valakire, akitől mindezt kapjuk: a minket szerető Istenre. Mert akire-amire fókuszálunk, azzal lesz teli a szívünk! Milyen nagyszerű lehetőség hálaadással ébredni: **köszönöm Istenem, hogy élek, hogy egészséges vagyok, hogy vannak szeretteim, hogy van meleg otthonom és betevő falatom; köszönöm, hogy szeretsz; de jó, hogy vagy nekem, Istenem! Aztán megpróbálni egész nap benne maradni ebben az Ő szeretetében** (János 15,9), hogy megmaradhasson bennünk az öröm és a hálaadás, amin (mint egy szemüvegen) keresztül láthatjuk meg mindazt, ami bennünk és körülöttünk történik. Hogy át- és átjárhassa gondolatainkat és szívünket az öröm, a hálaadás és a bizalom, megtanulhatunk kívülről egy-egy bátorító, örömmel teli üzenetet a Bibliából (pl. ezt, az

angyalok örömhírét), és sokszor mondogathatjuk magunkban; vagy hallgathatjuk, dúdolhatjuk, énekelhetjük erőt adó énekeinket. (Segíthet a YouTube.)

Fejünkön és szívünkön át- meg átsuhanó félelmeink közepette kérjük és hagyjuk, hogy otthonosan fészkelje be magát gondolatainkba és szívünkbe az angyali örömhír: **„Ne féljete! Örömet hirdetek! Megtartó született!”**, hogy e bizonytalan időszakban számunkra megélhető valósággá váljon, hogy: **„Az Istennek békessége, mely minden értelmet felülhalad, meg fogja őrizni szíveket és gondolataitokat a Krisztus Jézusban!”** (Filippi 4, 7). Kívánok, minden nehézség közepette is: békés, áldott, erőben-, örömben- és szeretetben teljes adventi időszakot, karácsonyi ünnepet és boldog újesztendőt – jó egészségben megélve! Ámen.

Vasárnaponként és karácsony első napján 10.30 órakor kezdődő élő, online istentiszteleteink megtekinthetők, visszanézhetők a Maglódi Református Gyülekezet (Maglód, Ecser, Mende, Süllyás) nyitott Facebook-oldalán. Köszönjük, ha gyülekezetünknek szánt perselypénzüket, adományukat, egyházfenntartói járulékuakat – mivel a vírusveszély miatt zárva van a templomunk – elutalják gyülekezetünk fenntartását megsegítve: Maglódi Református Egyházközség, Pátria Takarékbank: 65100039-10033702-00000000. Gyülekezeti ügyintézéssel, segítő beszélgetés kérésével kapcsolatban telefonon megtalálható vagyok: 06 30/20 90 710.

Áldás, békesség!

Bálint Klára

Maglód-Ecser-Mende-Süllyás
református lelkipásztora,
mentálhigiénés szakember

A MENDEI PRIVATIZÁCIÓ I.

FÖLDET VISSZA, ...

Az 1990-es évek elején indulatok feszültek egymásnak. Mindenki a saját vagy ősei földjét szerette volna visszakapni. „Én azt a földet kérem vissza, amelyik a szüleimé volt” – jelentette ki apellátát nem tűrő hangon az egyik mendei a mellette álló társának. „Ha reprivatizációt akarsz, akkor kezdheted elbontani a házat, mert az én szüleim földje ott volt, ahol most a te házad áll” – válaszolta a másik.

...DE HOGYAN?

Ilyen és hasonló fejleményeknek kívánták elejét venni 1990 júliusában az MDF, az FKgP és a KDNP képviselői. Ezért egyeztetés céljából Budán a Normafánál épült „Paraszt Hiltonban”, hivatalos nevén: az Agro Hotelben gyűltek össze. Mindegyik frakció kijelölte a maga küldöttségét, agrárszakértőit. A kisgazdák nem tudtak kisebb létszámban megegyezni, ezért ők jelentek meg a legnépesebb delegációval. A kormány államtitkári szinten vett részt a tárgyaláson.

Tehát minden egy szállodában kezdődött. A küldöttségek különterembe vonultak. Egyetlen téma szerepelt napirendjükön: a termőföldtulajdon rendezése, közismert nevén: a privatizáció. Az ajtó bezárult, és megkezdődtek az egyeztetések. Hamar kiderült, ki milyen összefüggésben számíthat a másik támogatására...

A fáradtság, a szünetek, a baráti hangnem, a pro-kontra érvek megtették hatásukat, és órák múlva körvonalazódni látszott a konszenzus: olyan megállapodás született, amelyet valamennyi frakció és párt képviselhet a választói előtt. Végül – mintegy zárásként – megjelent Antal József miniszterelnök; megköszönte a delegációk munkáját, és örömet fejezte ki, hogy sikerült a rendező elvekben megállapodni. – A megállapodás szövegének megfogalmazása az MDF-re hárult. A véglegesített szöveg azonban néhány gondolatával eltért a szóbeli megállapodásától: tompította a kisgazdák veszteségeit, nagyobb gesztust tett a reprivatizáció irányába a kereszténydemokraták nézeteinek kárára.

*

Az e célra alakult bizottság csapán a törvénytervezet elkészítéséhez elengedhetetlenül szükséges rendező elvek kialakítására korlátozta a tevékenységét, mivel az elfogadott elvek alapján a szabályozást igénylő eljárásjogi részletkérdések (a hasznosítási kötelezettség teljesítése elmulasztásának jogkövetkezményei, a földrendező bizottságok összetétele, a határidők, a jogorvoslat) tisztázása egyeztetés útján rendezhető.

Budapest, 1990. július 22.

Q. B. Székely
Független
Kisgazdapárt

Dr. Gy. M. ...
Kereszténydemokrata
Néppárt

...
Magyar
Demokrata Fórum
...

A tárgyalások eredménye hamar kitudódott. Hatására megmozdult a falu. Mindenki igyekezett bizonyítani, hogy az államosítást és téteszesítést megelőzően neki vagy szüleinek hol mennyi földje volt. Féltve őrzött és mélyen titkolt adásvételi szerződések, okiratok kerültek elő a lakás legeldugottabb zugaiból... A privatizációs bizottság egyik helyi képviselője elcsodálkozott a sok-sok egykori irat

A MENDEI PRIVATIZÁCIÓ I.

Helység	Szántó	Szőlő	Kert	Rét	Legelő	Erdő	Birtokosok
Bille praedium (puszta)	847	71	4	361	356	493	gr. Keglevich Ádám gr. Keglevich Ágoston gr. Keglevich János
Mende pagus (falu)	444	32	5	30	230	611	gr. Keglevich Ádám gr. Keglevich Ágoston gr. Keglevich György gr. Keglevich János
Szentistván praedium	839	-	-	45	272	179	gr. Keglevich úr gr. Styrum-Lymburgh Károly

1. táblázat

Mende község földterületei 1773-1808 között művelési áganként és földbirtokosai szerint

láttán. Nem gondolta volna, hogy a szocialista korszak magántulajdont szapuló hangulata ellenére ennyien megőrizték múltjuk féltett kincsét. Nem is volt Mendén egyszerű a privatizálás! De ne vágjunk a dolgok elé...

KINEK MIJE VOLT – A HÁBORÚ ELŐTT?

A legkorábbi okirat Mende birtok tulajdonosáról 1411-ből való. Szent István pusztája egyik birtokosát, a pannonthalmi apátot az 1200-as évekből és Bille pusztáét az 1300-as évekből fennmaradt diplomák (=okiratok) említik. Azóta szinte töretlen a birtoklás folyamata: voltak, akik csak pár évig, mások legfeljebb egy-egy évszázadon keresztül vallhatták magukénak a földjét.

A török kivonulása után Mende birtok először a Váci járáshoz tartozott. 1760-ban az adózási szempontokra tekintettel tartott összeírás szerint 5 bérlő házas zsellér (inquilinus), 4 özvegy és 19 telkes gazda és hozzátartozói lakták.

*

Az 1770-ben tartott adószedői összeírás-

sokból (Conscriptiones perceptuales) viszont már az derül ki, hogy a birtokot 1 bérlő zsellér (inquilinus), 7 házas zsellér (inquilinus domiciliatus), valamint 23 telkes gazda és hozzátartozói (hospes, hospita, filius, frater stb.) népesítették be.

Mária Terézia rendeletére 1770-ben készített Mende helység Urberialis Tabellája 21 telkes gazdát sorolt fel; ők 10 ½ telekkel rendelkeztek. A tényleges teleknagyság azonban eltért a megadott számoktól.

Az eltérő adatok később a Coburgokkal szemben perhez vezettek. A jobbágyfelszabadítás siettetette, hogy minél hamarabb megegyezésre jusson a két fél, ami 1863. augusztus 29-i keltezéssel meg is történt. Az ekkor született megállapodás és a nyomában elfogadott birtokviszonyok tekinthetők Mende telkes gazdáiról készült első legteljesebb kimutatásnak. Eszerint Mende birtokon (nem azonos Mende községgel!) az alábbi családok rendelkeztek földterülettel:

A MENDEI PRIVATIZÁCIÓ I.

Házszám	Birtokos neve	Hold	□-öl
18.	Bartos György	22	864
27.	Bartos János	23	951
26.	Bartos Mihályné	23	250
61, 102., 103.	Benyovics Mihály János Pál	49	1171
20.	öreg Bérés János	23	81
77.	Bérés Mihály	22	125
25.	Bosanszki János	46	581
-?	Fabók István	16	274
38.	öreg Fabók János	16	955
106.	ifj. Fabók János	24	217
29.	Fabók János B.	25	112
30.	öreg Fabók Mihály	26	107
66.	Fabók Mihály L.	22	643
108.	Fabók Pál	16	764
23.	Gabura Mátyás	23	235
87.	Glózik Mihály	22	581
22.	Gutai János	23	399
56.	Gutai Mihály	22	425
37.	Inglisz Mihály	22	308
64.	Jámbor István	22	533
71.	Jámbor Mihály	23	638
61?	Kremmer János	22	28
60.	Kremmer Mihály	22	439
109.	Kremmer Pál	22	16
11.	Kriskó István	22	375
70.	Kriskó János	22	571
10.	Kriskó Mihály és Pál	22	304
73.	Kriskó Pál	22	509
69.	Lilik István	22	613
111.	Lilik János	24	585
8.	öreg Lilik Mihály	21	1 071
114.	ifj. Lilik Mihály	11	250
7.	Lilik Pál	11	54
5.	Paraszka János	22	154
107.	Pinczel Mihály	22	172
101.	Pinczel Pál	22	51
108.	Potrák Pálné	21	1 183
76.	Trepák János György	22	841
79.	Trepák Mihály	22	527
90.	Vas János	44	161
52.	Vojácsek Mihály Márton	22	337

2. táblázat

Mende birtok telkes gazdái 1864-ben abc-sorrendben, házszám és birtoknagyság feltüntetésével

Ebben az időben minden falubeli a földet tekintette a megélhetés alapjának. Aki csak tehette, arra gyűjtött. Kora hajnaltól késő estig robotolt. Amikor sikerült annyit megtakarítani, hogy egy kis parcellát vehetett belőle, már azon gondolkodott, hogyan tudná gyarapítani: kitől bérelhetne, hogy valóban önállósodhasson. Ugyanis egy-egy család megélhetésének a családnagyságtól függően megvolt a feltétele: a nadrágszijparcellák (0-10 hold) – intenzív gazdálkodás híján – legfeljebb az éhenhaláshoz voltak elegendők, más bevételi forrás is kellett a családnak.

FÖLDBIRTOKOSOK ÉS NAGYGAZDÁK

A függetlenedéshez és a megélhetéshez szükséges birtoknagyság 25-50 hold között kezdődött. Őket nevezte a falu nagygazdáknak. Ebbe a kategóriába – az 1864-es felsorolásból – mindössze néhány telkes gazda tartozott (Benyovics Mihály, Bosánszki János, Fabók János B., id. Fabók Mihály, valamint Vas János). Egészen más kategóriát képeztek a 100 hold felettiek. Ők valóban földbirtokosokként uralták a falut, illetve legnagyobb adófizetőkként meghatározó szerepet játszottak a falu életében. A virilizmus megszűnéséig a közeleti döntések tőlük, legnagyobb adófizetőktől függtek (virilizmus= minél több adót fizetett valaki, annál nagyobb választójoggal rendelkezett, annál nagyobb beleszólása volt a közeleti döntésekbe). Mendén Coburg hg. megbízottjai (bérloi), továbbá Baumgarten Leo, majd fia, Baumgarten Ignác, illetve Teleki László gróf rendelkezett a legnagyobb közeleti befolyással.

A MENDEI PRIVATIZÁCIÓ I.

Év	Név	Birtok helye	Lakhely	Szántó	Kert	Rét	Szőlő	Legelő	Erdő	Nádas	FANE	Összes	AK
1911	Coburg Fülöp hg	Mende	Wien	97	-	10	-	163	30	-	3	306	3 463
	Rosenfeld Zsigmond bérlő	Mende	Mende	97	-	10	-	163	30?	-	3	306?	-
	Coburg Fülöp hg	Pusztabille	Wien	1 358	5	181	3	210	291	4	24	1 080	23 355
	Rosenfeld Zsigmond bérlő	Pusztabille	Mende	1 358	5	181	3	210	291?	4	24	1 080?	-
	Baumgarten Leó	Pusztaszentistván	Budapest	1 044	6	37	-	141	78	-	27	1 337	17 182
	Glózik János	Pusztalocsod	Mende	111	-	1	-	-	-	-	-	112	1 652
1925	Baumgarten Ignác	Pusztaszentistván	Mende	1 044	7	38	-	142	78	-	28	1 337	n. a.
	Coburg Fülöp Józsiás hg	Mende	Budapest	1 456	6	192	3	375	323	4	28	2 387	n. a.
	Rosenfeld Sándor bérlő	Mende	Mende	1 456	6	192	3	375	-	4	28	2 064	-
	id. Glózik János és Társai	Pécel	Mende	109	-	2	-	-	-	-	1	112	n. a.
1935	Baumgarten Ignác	Pusztaszentistván	Mende	286	8	60	3	234	104	-	10	705	7 185
	Földváry Elemér	Mende	Péteri	29	-	-	-	-	-	-	-	29	287
	Fülöp Józsiás hg	Mende	Budapest	1 112	6	103	2	212	261	5	21	1 723	20 101
	Országos Földhitelintézet	Mende	Budapest	6	-	-	1	-	-	-	-	7	115
	Kisbérlet	Mende	Mende	6	-	-	1	-	-	-	-	7	-
	Teleki László gróf	Mende	Tápiósáp	233	-	-	-	35	5	-	16	289	4 601

3. táblázat

Mende 100 kh feletti földbirtokosai és földbérlői 1911-1935 között művelési ágak és helyek szerint

De nagybirtokosként tartották számon még Glózik Jánost (pusztalocsodi, péceli birtokai miatt), valamint Földváry Elemért. (Ez utóbbi péteri birtokaival együtt tekinthető annak.)

A nagybirtokosok közül 1925-re a valaha id. Glózik János kezében összpontosult birtokok előbb a leendő utódai között, majd halála után az örökösök között oszlottak meg.

Az 1930-as években újabb átrendeződések mentek végbe: a nagyobb földterületek adásvételek, öröklődések és a zsidó törvények miatt egyre zsugorodtak. Mire a front Mendére ért, addigra a Coburg- és

a Teleki-birtok kivételével a Baumgarten-birtokok nagyságrendje lecsökkent, illetve újabb birtokosok jelentek meg.

Mende legnagyobb gazdáinak köre szintén módosult. Az 1940-es évekre Glózik Istvánon kívül kizárólag nem mendeiek számítottak nagygazdáknak (Gerendási Bulcsú – Tápiósűly, Gerendási Endre – Tápiósűly, Gulácsi Klára – Budapest, valamint Illyés Géza – Budapest). Őket a kezdődő szocialista éra kulákoknak nevezte. (Folytatjuk)

Balogh Gábor
kutató

„KORONAVÍRUSOS VOLTAM”

2020 márciusa és májusa között többen elkapták a SARS-CoV-2 vírust, a COVID-19 fertőzést, közismert nevén: a koronavírus-betegséget (a vírus magyarul mérget jelent). Egyikőjük, E. Gy. János (68 éves) vállalta, hogy nyilvánosan is megosztja tapasztalatait.

*

– Volt, aki a kórházban kapta el, amikor ott ápolták. Volt, aki kórházi dolgozóként lett koronavírusos...

– Én a mai napig nem tudom, hol kaphattam el. A munkahelyem Budapesten van. Az egyik alkalommal segitettem egy idős beteget feltenni az ágyra. Talán ekkor lettem koronavírusos. De az is lehet, hogy máshol fertőződtem meg. Foglaltam sincs.

ző osztályra egy háromágyas szobába.

– Más tünetek nem voltak? A „klasszikus” tünetekre gondolok: láz, fáradtság, száraz köhögés, légszomj, izomfájdalom, hasmenés...

– Az említetteken kívül nem. Talán egy kis fáradékonyság. A legrosszabb az volt, hogy nem éreztem semminek az ízét. A mai napig sincs ízlelésem, pedig már több hónapja felgyógyultam. A szaglásom is elment, de pár hét után részben visszajött. Még mindig nem tökéletes, messze nem olyan, mint előtte volt. Szerencse a szerencsétlenségben, hogy a szaglás elvesztése a kórházban hasznomra vált, mert egyik-másik betegársamat pelenkázni kellett, és a kórteremben

Tünet	Koronavírus-betegség	Megfázás	Influenza	Allergiák
Láz	általános	ritka	általános	időnként
Száraz köhögés	általános	enyhe	általános	időnként
Légzési nehézség	általános	nincs	nincs	általános
Fejfájás	időnként	ritka	általános	időnként
Más fájdalmak	időnként	általános	általános	nincs
Kaparó torok	időnként	általános	általános	nincs

Forrás: Komócsin S. cf. napi.hu; Business Insider
A koronavírus-betegség és más betegségek tünetei

– Hogyan derült ki?

– Kissé rosszul éreztem magamat. Kezdődő tüdőgyulladás gyanújával mentem orvoshoz; éreztem, hogy egyre gyengébb vagyok, a szaglásom és az ízlelésem is elment. Az orvos kivizsgálásra küldött. A tünetek miatt teszteltek, és a teszteredményeim pozitívak lettek. A leletekből megállapították, hogy enyhe lefolyású koronavírus tüneteit mutatom. Bekerültem egy budapesti kórház fertő-

biztosan terjedt a vizelet- és székletszaguk; én azonban semmit sem éreztem...

– Az ellátás, a kezelés? A kórházi körülmények...

– Minden nap délelőtt orvosi vizit zajlott, hétvégeken ügyeletet tartottak. A nővérek kevesen voltak, nagyon le voltak terhelve. Ennek ellenére kedvesek voltak, és mindent megtettek értünk. Nekünk állandóan maszkot kellett viselnünk. Naponta háromszor mérték a vér oxigéntartalmát.

TILOS A BELÉPÉS!

**A megfigyelés alatt álló személy
hatósági engedély nélkül a lakást
a zárlat feloldása előtt nem hagyhatja el.**

§

Ezt a tilalmi lapot csak a hatóság engedélye alapján szabad eltávolítani. Büntetőjogi eljárást von maga után, ha a fentiekben foglaltakat megszegik.

23CTKKSZÁM 456 DUMA-MIX KFT. WWW.DUMAMIX.HU

kórterem wifijén keresztül kommunikált a
külvilággal.

- Mi történt a kapott, de megmaradt étellekkel, könyvekkel, ruházattal? Fertőtlenítették, mielőtt hazavitték volna, vagy a megsemmisítőbe kerültek?

– Miután gyógyultnak nyilvánítottak, szabadon hazavihettük, amit kaptunk. Nem tudok arról, hogy fertőtlenítették volna a személyes tárgyainkat, vagy bármit is a megsemmisítőbe küldtek volna. Nem intenzíven voltunk.

– Meddig kellelt bent lenni?

– Három hétig, 2020. április 1-jétől április 23-ig. Az utolsó héten kétszer is negatív tesztet produkáltam, és hazajöhettem. Már korábban hazaengedtek volna, mivel csak enyhe tüneteket mutattam. De nem akartam itthon két hét karanténba kerülni. Egyrészt nehogy más családtagokat vagy ismerősöket megfertőzzek,

„KORONAVÍRUSOS VOLTAM”

Felület	Vírus élettartama	Feltétel
Bankjegy	4 nap	22 °C 65 % relatív páratartalom
Fa	2 nap	22 °C 65 % relatív páratartalom
Műtői maszk	7 nap	22 °C 65 % relatív páratartalom
Papír, papírzsebkendő	2 óra	22 °C 65 % relatív páratartalom
Üveg	4 nap	22 °C 65 % relatív páratartalom
Fa	2 nap	21-22 °C 40 % relatív páratartalom
Papírdoboz	24 óra	21-22 °C 40 % relatív páratartalom
RM-acél	2-3 nap	21-22 °C 40 % relatív páratartalom
Szövetanyag	2 nap	21-22 °C 40 % relatív páratartalom

Forrás: Komócsin S. cf. napi.hu; Business Insider alapján
A koronavírus fertőzőképessége néhány felületen

másrészt hazajövelelemmel ők újból két hét karanténba kényszerültek volna. Há'Istennek, ők az egész idő alatt semmilyen tünetet nem mutattak.

– *Azóta kellett-e felülvizsgálatra menni? Kell-e valamilyen gyógyszert szedni?*

– Nem. De megkerestek, hogy adjak vérplazmát. Vércsoportom: A⁻ (á-negatív). Az eltelt időben kétszer is adtam vérplazmát. A koronavírusra nincs gyógyszer, ezért semmilyen speciális gyógyszert sem kell szednem.

– *Állítólag a koronavírus szempontjából egyik legveszélyeztetettebb vércsoport?*

– Nem tudom. Én enyhe tüneteket mutattam. Utólag sem érzem, hogy veszélyeztetett lennék. Igaz, óvatosabb vagyok, mint előtte. Különösen arra ügyelek, nehogy az immunrendszerem legyengüljön.

*

– *Mi történt ezalatt itthon? – kérdezem a feleségtől.*

– Amikor kiderült, hogy a férjem koronavírusos, a háziorvosunk nagyon gyorsan reagált. Bár nem kaptam el, mégis karanténba zártak. A karantén alatt a

házi orvos napi szinten tartotta velem telefonon a kapcsolatot. Érdeklődött hogy-létem iránt, hogy minden rendben van-e, illetve bátorított és tanácsokkal látott el. Az orvos tanácsának megfelelően itthon mindent lefertőtlenítettem.

A mendei barátaink felajánlották segítségüket, ők szerezték be a szükséges dolgokat (kenyér, gyógyszer stb.), amiket a kerítésre akasztottak.

A karanténomat két hét és két negatív teszt után szüntették meg.

A férjem a kijövetelkor nagyon elővigyázatos volt: inkább megvárta a mentőt, mert senki kocsiját nem akarta veszélyeztetni a vírus miatt. Hazaérkezésekor még a rajta lévő ruháit is kint hagyta a teraszon, amit aztán lefertőtlenítettem, és pár óra múlva mindent 60 fokon kimostam.

Ezúton is szeretném megköszönni háziorvosunknak és barátainknak, amit értünk tettek. Hálával tartozunk a kórház orvosainak és nővéreinek a fáradozásaikért.

Lejegyezte:

Balogh Gábor

kutató

2020 augusztusában

Tizenötödik fejezet

Steven nem járt iskolába. Helyette minden nap Roxan ágyánál ült a kórházban. Ezt megértették a tanárok is.

Roxi már negyedik napja volt kómában. Ez idő alatt a kórterem egy valóságos virágüzlethez kezdett hasonlítani. Egy-másnak adták a kilincset az osztálytársak. Hoztak szebbnél szebb virágokat, színes lufikat, jókívánság kártyákat...

Minden nagyon szép volt, csak Steven volt már szinte árnyéka önmagának. Teljesen ki volt már készülve lelkileg és testileg is. Péntek volt, és rendületlenül ma is Roxi ágya mellett ült. Kopogtak az ajtón, és egy olyan látogató érkezett, akire a srác álmában sem számított volna: George volt az, a bátyja.

- Hello öcskös! Te jó ég! Úgy nézel ki, mint aki legalább egy hete nem evett és nem aludt!- mondta a férfi, aki tíz évvel volt idősebb Stevennél.

- Mert majdhogynem így is van! De azért ettem és aludtam is egy keveset, Syl miatt!- válaszolta a srác.

- Ő lenne Rox?- nézett a lányra.

- Igen, ő az!

- Igazad volt! Ez a lány tényleg gyönyörű!- mondta George, majd leült Steven mellé.

- Igen, az! Főleg mikor nem ilyen beteg és fáradt!- suttogetta Steve.

- Azt meghiszmem!- válaszolta George.- Tud már Ritáról?

- Nem, még nem! El fogom neki mondani, de még nem volt rá lehetőségem! De meg fogom tenni! Tudnia kell róla, ugye?- a srác zavartan nézett George.

- Igen, öcsi! El kell mondanod neki!

Még sokat beszélgettek, majd George elindult az ajtó felé, de megállt.

- Steve! Ha gondolod, hétvégén hozd át Sylt hozzánk, te meg bejöhetsz Roxanhoz.

- Köszí, George! Lehet róla a szó!

Steve megint egyedül maradt Roxannal, de ma nem maradt olyan sokáig, mint az elmúlt napokban. Időben haza akart menni, mert játszani is akart Sylvivel.

Elmesélte neki George ötletét, és ő is örömmel beleegyezett, de volt egy kérése.

- Szeretnék bemenni Joxanhoz a kórházba. Tudom, hogy alszik, és nem ébred fel, de látni akarom, mert nagyon hiányzik.- súgta Sylvi Steven fülébe, majd átölelte őt, és sírni kezdett.

- Jaj, Syl! Ne sírj! Ssss... Rendben van, holnap megnézzük a mi Csipkerózsikánkat! Rendben?- nyugtatta a síró kislányt Steve.

- Igen, rendben van!- törölte ki a szeméből a könnyeket a kislány.

Még játszottak egy kicsit, aztán mentek fürödni. De Sylvi annyira fáradt volt, hogy nem volt kedve hozzá, pedig még mindig imádott Stevennel pancsolni. Ez a művelet még mindig úgy folyt, hogy a fiú majdnem vizebb volt, mint Sylvi.

Elalvás előtt a kislány a Csipkerózsika mesét választotta magának, majd miután vége lett, már aludt is, mint a tej.

Steve ideges volt a következő nap miatt.

**(Rebecca D'Angelo
Szócs - Rádi Anita)**

ÜNNEPI FINOMSágok

Narancsos Kacsa

Hozzávalók, négy személyre:

- 1 darab pecsenyekacsa
- 4 darab narancs
- só, bors
- 1 evőkanál cukor
- 2 deciliter fehér vagy vörösbor (száraz)
- Elkészítési idő: 2 óra

Elkészítés:

Egy evőkanál cukrot karamellizálunk, majd hozzáöntjük a bort és egy narancs kifacsart levét. Addig hagyjuk a tűzhelyen, amíg a cukor teljesen fel nem olvad.

A kacsa maradhat egészben is, de az sem baj, ha feldaraboljuk és úgy készül a sült. A bőrén a hájas részt bevagdossuk, alaposan sózzuk és borsozzuk, leöntjük a boros keverékkel. Egy kevés vizet is öntünk a tepsibe és még darabolt narancsokat is a hús mellé teszünk (almát).

Alufóliával lefedjük, 2 órára 180 fokra sütőbe toljuk (*darabolva a sütési idő kicsit kevesebb*).

Ezután levesszük róla a fóliát és ropogósra sütjük. A maradék narancsot díszítésnél használhatjuk.

Erdélyi mézeskalács

Jó étvágyat!

Elkészítés

1. Az összes alapanyagot jól összedolgozzuk és a tésztát fóliába csomagolva legalább egy napig hűvös helyen érleljük (minimum 3-4 óra).

2. Az érlelés után a tésztát, enyhén lisztezett munkafelületen, kis részletekben nyújtjuk ki, kb. 2 mm vastagságúra és különféle formákat szaggatunk belőle. Sütőpapírral bélelt tepsire helyezzük, tojássárgájával megkengetjük, majd 175 °C-ra légkeverésen előmelegített sütőbe téve, alul-felül állásra váltva, 5-7 perc alatt megsütjük.

A tésztához

- 450 g finomliszt
- 200 g porcukor
- 2 kávéskanál szóda**bikarbóna**
- 1 kávéskanál mézeskalács fűszerkeverék
- 3 db tojás
- 2 ek vaj (puha)
- 200 g méz
- 1 csomag vaníliás cukor

A díszítéshez

- 120 g porcukor (átszitált)
- 1 db tojásfehérje

A folyamatot addig ismételjük,

amíg a tészta el nem fogy.

3. Fontos, hogy ne légkeveréses üzemmódban, hanem alul-felül álláson süssük a tésztát, különben kiszárad.

4. A díszítéshez a porcukrot és a tojásfehérjét habbá verjük és egy alkalmas eszköz segítségével tetszés szerinti mintákat rajzolunk a mézeskalácsokra.

REJTVÉNY GYERMEKEKNEK

Előző számunk rejtvényének helyes megfejtése:

Köszöndás: **Amit ma megtehetsz, ne halaszd holnapra.**

A horgászatra a nagypapa, a fia és annak fia, az unoka ment, így két apa és két fia.

Kakuktkójas: **dőre, mert ez az egyetlen szó, ami visszafelé olvasva is értelmes szó.**

IZMOS ANNI: SZINONIMA.

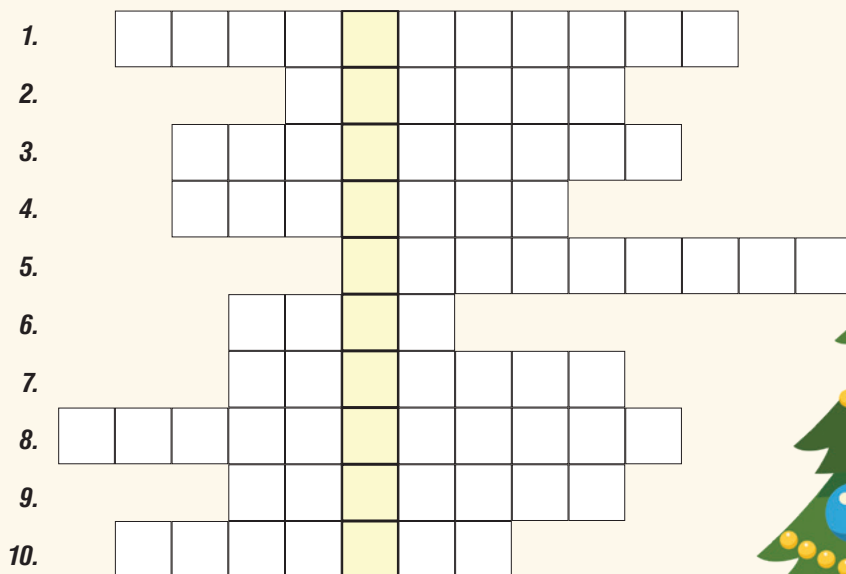
Gratulálunk a szerencsés nyertesnek, **Urbancsok Léna**, aki ajándékcsomagot nyert!

Az átvételére jogosító utalvány átvethető a Polgármesteri Hivatal titkárságán ügyfélfogadási időben.

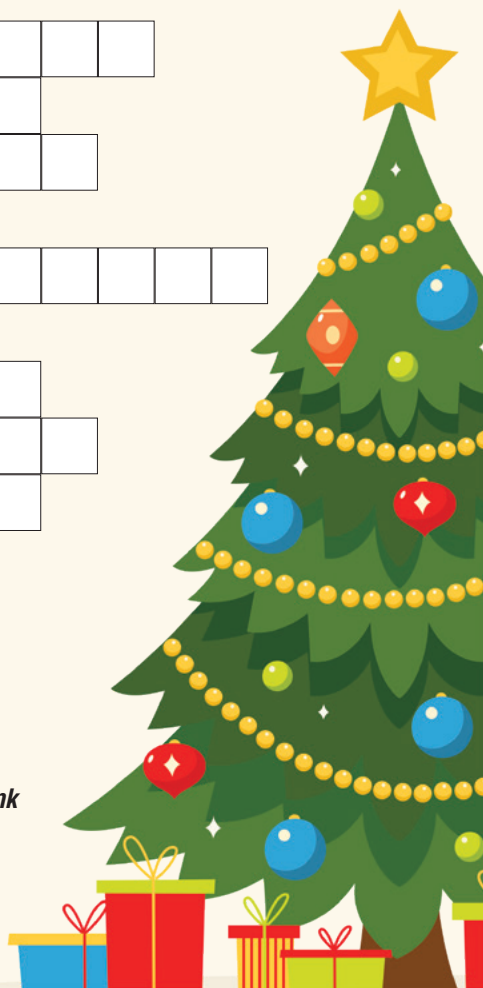
A ÚJ FELADVÁNYUNKHOZ JÓ IDŐTÖLTÉST KÍVÁNUNK!

A megfejtéseket 2020. december 31-ig kérjük a **mende@mende.hu** címre elküldeni,
a nyerteseket e-mailben is értesítjük!

A színes függőleges sor tartalmazza a megfejtést, ami egy Weöres Sándor vers és egy karácsonyi dal címe.

- 1 *Finom, illatos sütemény*
- 2 *Téli sporteszköz, a havon siklik*
- 3 *A szeretet ünnepe*
- 4 *Ez lapul a karácsonyfa alatt*
- 5 *A csengettyű ilyen hangot hallat*
- 6 *Csillogó, színes tárgy, amit a karácsonyfára teszünk*
- 7 *Hóból épül, répa az orra*
- 8 *Édesség, amit a karácsonyfára teszünk*
- 9 *Hóból készült gömböc, amivel hócsatákat vívnak*
- 10 *Ilyen fa a karácsonyfa*

KÉSZÜLÜNK A TÉLRE!

**A település traktorára már a hótolólapot szerelik a technikai dolgozók
Gecser István alpolgármester vezetésével!**

Mikulásjárat

*December 6-án meghívásunknak
eleget téve meglátogat minket a
Mikulás, hogy megajándékozza az
egész évben jól viselkedő és szófogadó
gyerekeket!*

*16⁰⁰-kor indul a pusztaszentistváni
játsszótérről: a Csigási utca - Kossuth
Lajos utca - Mendei utca - Szent
István út - Péceli út - Fő utca -
Állomás utca - Dózsa György út
- Dinnyés köz - Bajcsy-Zsilinszky
utca érintésével.*

